

بررسی وضعیت دسترسی جمعیت حاشیه‌نشین به خدمات بهداشتی درمانی در

شهر شیراز

حسن جولایی^۱، پروین افسر کازرونی^۲، آتوسا خبیری^۳، مهرباب صیادی^۴، فریبا مرادی^۵

۱- دانشگاه علوم پزشکی شیراز- مرکز تحقیقات ایدز، ۲- دانشگاه علوم پزشکی شیراز- گروه مبارزه با بیماری‌ها، ۳- دانشگاه علوم پزشکی شیراز- متخصص پزشکی اجتماعی، ۴- دانشگاه علوم پزشکی شیراز- مشاور آماری، ۵- دانشگاه علوم پزشکی شیراز- گروه بهداشت خانواده.

چکیده

مقدمه: حاشیه‌نشینی نوعی سکونت غیر رسمی به صورت نا متعارف در حاشیه شهرها است که از کم‌ترین امکانات رفاهی و خدماتی از جمله خدمات بهداشتی برخوردارند. هدف این مطالعه بررسی وضعیت دسترسی این افراد به خدمات بهداشتی و درمانی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: جمعیت هدف در این مطالعه کلیه خانوارهای حاشیه‌نشین شهر شیراز بود که از این خانوارها یک نمونه ۳۸۰ تایی به روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی انتخاب گردید. اطلاعات در فرم مخصوص شامل اطلاعات دموگرافیک و نحوه دریافت خدمات بهداشتی جمع‌آوری شد. داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری توصیفی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بعد خانوار در مناطق مذکور ۵ است. از ۳۸۰ خانوار مورد بررسی ۷۵٪ (۲۸۵ خانوار) از خانوارها دسترسی فیزیکی به مراکز بهداشتی درمانی دولتی را بین ۱۰ تا ۳۰ دقیقه و بقیه این فاصله را بیش از ۳۰ دقیقه عنوان کرده‌اند. میزان پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری ۴۶٪ (۵۱٪-۴۱٪ CI: ۹۵٪) برآورد شد. پوشش واکسیناسیون کودکان ۹۸٪ (۹۹٪-۹۷٪ CI: ۹۵٪) و پوشش واکسن هپاتیت جوانان ۵۰٪ (۵۵٪-۴۵٪ CI: ۹۵٪) بود.

نتیجه‌گیری: میزان عدم دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی خانوارهای حاشیه‌نشین شهر شیراز (۲۵٪) در حد قابل قبولی نبود. هم‌چنین استفاده و پوشش خدماتی هم چون تنظیم خانواده آنان در مقایسه با متوسط پوشش تنظیم خانواده روستاهای استان (۶۷/۸۱٪) نیز پایین‌تر است ($P < 0/001$). بنابراین علاوه بر دسترسی به خدمات، استفاده و هم‌چنین رایج خدمات به گروه هدف نیز حایز اهمیت است.

واژگان کلیدی: حاشیه‌نشینی، دسترسی، خدمات بهداشتی و درمانی.

شماره پوستر: ۱۲۳